

Η Διαλεκτική της Αλλαγής¹

Gerald Gutenschwager, PhD

Ομότιμος Καθηγητής, Σχολή Αρχιτεκτονικής

Washington University in St. Louis

και

Επιστημονικός Συνεργάτης,

Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και

Περιφερειακής Ανάπτυξης

Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Βόλος

Περίληψη

Η διαλεκτική ανάμεσα σε αντίθετα δυνάμεις ή ιδέες παίρνει πολλές μορφές, αλλά πάντα υπ εννοεί μια λύση μέσα σε κάτι νέα μορφή ή σύνθεση, όπως το αναφέρει ο Χέγκελ. Όλες οι περιπτώσεις συγκρούσεων, όμως, δεν είναι αναγκαστικά διαλεκτικοί, επειδή μπορούν μερικές φορές να οδηγούν στη ολική καταστροφή ενός ή και των δύο πλευρών της σύγκρουσης. Η διαλεκτική, όταν είναι ταιριαστός, είναι ένας χρήσιμος τρόπος να καταλάβουμε την ιδέα μίας διαρκώς αλλασόμενης ή αναδυόμενης πραγματικότητας, όπως καταλαμβάνεται από τη νέα βιολογία. Παραδείγματα της διαλεκτικής παρουσιάζεται στη ιστορία των λιμνώνεις νόσων κατά τον McNeil, στην ιστορία των αλλαγών υποδειγμάτων στις φυσικές επιστήμες κατά τον Kuhn, και στην ιδέα της διαλεκτικής ή κοινωνικής κατασκευής της (κοινωνικής) πραγματικότητας, κάτι που αντηχεί στη ανακάλυψη της κβαντικής φυσικής ότι η παρατήρηση των επιστημόνων αλλάζει τη φυσική πραγματικότητα που μελετάται. Μπορούμε να καταλάβουμε τη σύγχρονη οικονομική κρίση μέσα σ' αυτό το διαλεκτικό πλαίσιο, και ακόμα καλύτερα ότι αντανάκλα μια ευρύτερη κρίση της κοινωνίας και της κουλτούρας. Η υποκειμενική πλευρά της κρίσης συνιστάται από τρέχουσες υποδειγματικές ιδέες της κοινωνικής επιστήμης και οι φιλοσοφικές (οντολογικές και επιστημονικές) προϋποθέσεις που αποτελούν τη βάση τους, ενώ η αντικειμενική πλευρά είναι η σοβαρή πολιτιστική και οικονομική κρίση καταγραφόμενη σε όλα τα στατιστικά που ακολουθούν τα ίχνη της. Η λύση της κρίσης απαιτεί να αντιμετωπίσουμε και τις δυο πλευρές της διαλεκτικής όσο ψάχνουμε για μια νέα σύνθεση.

---

¹ Άρθρο για το the World Academy of Art & Science Workshop, "Opportunities & Challenges for the 21st Century – Need for a New Paradigm". Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας, Αίγυπτος – 5-6 Ιουνίου 2013.